

۵۴۴۱

دانشگاه تهران

دانشکده بهداشت

پایان نامه

برای دریافت درجه فوق لیسانس

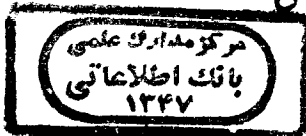
علوم بهداشتی (M.S.P.H.)

در رشته اداره امور بیمارستانها

موضوع

بررسی پیرامون مسائل و مشکلات اعزام بیماران بیمارستانهای شرکت

ملی نفت در مناطق نفتخیز جنوب به تهران

براهدایسی

دکتر سلامت زاهدی استاد یار محترم دانشکده بهداشت

نگارش

هموشنگ پهلوان

سال تحصیلی ۱۳۶۰

فهرست مندرجات

صفحه	موضوع
الف	فهرست مندرجات
ج	فهرست جداول
و	فهرست نمودارها
ا	مقدمه

فصل اول : مشکلات ، اهداف و سئوالا ت مورد بررسی

۴	۱-۱ هدف بررسی
۴	۱-۲ سابقه بررسی
۵	۱-۳ علت انتخاب موضوع
۵	۱-۴ اهمیت بررسی
۶	۱-۵ سئوالا ت مورد بررسی
۷	۱-۶ جامعه مورد مطالعه
۸	۱-۷ روش تحقیق، روش جمع آوری اطلاعات و روشهای آماری مورد استفاده

۵۳۴۱

<u>صفحه</u>	<u>موضوع</u>
۹	۱-۸ تعریف مفاهیم
۱۰	۱-۹ متدبیرهای مورد مطالعه
۱۲	فصل دوم : تاریخچه فعالیت‌های خدمات درمانی شرکت نفت در جنوب ایران
۲۲	فصل سوم : روش بررسی و تحقیقات
۲۷	فصل چهارم : نتایج بررسی و تحقیقات
	فصل پنجم : خلاصه و پیشنهادات
۷۳	۱-۵ : خلاصه
۷۷	۲-۵ : پیشنهادات
۸۶	خلاصه انگلیسی
۹۰	مآخذ فارسی
۹۱	ضمائم

فهرست جداول

<u>شماره جدول</u>	<u>عنوان جدول</u>	<u>صفحه</u>
۱	توزیع فراوانی افراد جامعه و درصد آن بر حسب شهرستان و وضعیت شغل بیمار	۲۴
۲	نسبت افراد جامعه بر حسب نوع بیماری و نام شهرستان	۲۷
۳	توزیع فراوانی افراد جامعه بر حسب نوع بیماری و مدت درمان فقط بطور سرپائی در تهران	۳۱
۴	توزیع فراوانی افراد جامعه بر حسب نوع بیماری و مدت درمان بطور بستری و سرپائی	۳۲
۵	توزیع فراوانی افراد جامعه و درصد آن بر حسب نوع بیماری و مدت درمان بطور کلی اعم از سرپائی و بستری و سرپائی	۳۳

<u>صفحه</u>	<u>عنوان جدول</u>	<u>شماره جدول</u>
۳۶	حد متوسط روزهای درمان یا اقامت بیمار در تهران بر حسب نوع بیماری و نوع درمان	۶
۳۹	توزیع فراوانی افراد جامعه و درصد آن بر حسب نوع بیماری و دستورات پزشکی	۷
۴۴	توزیع فراوانی افراد جامعه و درصد آن بر حسب نوع بیماری و دفعات اعزام به تهران	۸
۴۶	توزیع فراوانی افراد جامعه و درصد آن بر حسب نوع بیماری و نسبت بیمار با بیمه شده	۹
۴۹	توزیع فراوانی افراد جامعه و درصد آن بر حسب نوع بیماری و جنس بیمار	۱۰
۵۲	توزیع فراوانی افراد جامعه و درصد آن بر حسب نوع بیماری و وضعیت اعزام همراه	۱۱

<u>صفحه</u>	<u>عنوان جدول</u>	<u>شماره جدول</u>
۵۶	توزیع فراوانی افراد جامعه و درصد آن بر حسب شهرستان و وضعیت اعزام همراه	۱۲
۵۹	توزیع فراوانی روزهای تلف شده کارکنان بر حسب شهرستان	۱۳
۶۰	توزیع فراوانی روزهای تلف شده برحسب وضعیت شغلی بیمار	۱۴
۶۲	توزیع فراوانی تختهای بیمارستانی و جمعیت تحت پوشش درمانی برحسب شهرستان	۱۵
۶۴	توزیع فراوانی هزینه سفر و فوق العاده های پرداخت شده به بیماران برحسب شهرستان	۱۶
۶۶	فاصله زمینی شهرهای مناطق نفتخیز از یکدیگر به کیلومتر	۱۷

فهرست نمودارها

شماره نمودار	عنوان	صفحه
۱	نسبت درصد بیماران اعزامی از مناطق مختلف به تهران	۲۸
۲	نسبت درصد بیماران بر حسب وضعیت درمان	۳۴
۳	نسبت درصد دستورات مختلف پزشك به بیماران	۴۰
۴	نسبت درصد بیماران بر حسب دفعات اعزام به تهران	۴۳
۵	نسبت درصد افراد جامعه بر حسب نسبت بیمار با بیمه شده	۴۷
۶	نسبت درصد افراد جامعه بر حسب نوع بیماری و وضعیت اعزام همراه	۵۳

مقدمه

شرکت ملی نفت بمنظور حفظ سلامت کارکنان و افزایش بازده کارآنان خدمات
بهداری و بهداشت را بطور رایگان در اختیار آنان و همچنین خانواده بلا فصل واجد
شرایط کارکنان که شامل همسر و فرزندان (در صورتیکه به تحصیل مشغول بوده و ازدواج
نکرده باشند) قرار میدهد . البته پدر و مادر کارگر مشروط بر اینکه کلاً و بطور دائم
از کار افتاده باشند و سن ۶۰ سالگی (پدر) و ۵۵ سالگی (مادر) رسیده باشند
از این خدمات رایگان میتوانند استفاده نمایند . لیکن پدر و مادر کارمند از این مقررات
مستثنی بوده و خدمات درمانی از طرف شرکت به آنها داده نمیشود .

از طرفی شرکت ملی نفت بمنظور حفظ تندرستی و سلامت کارکنان خود ، استاندارد های
معینی برقرار نموده و از عموم کارکنان خود انتظار دارد با رعایت مقررات و معیارهای
بهداشتی مزبور و همکاری لازم در این زمینه در حفظ سلامتی و تندرستی خود و افراد
خانواده خود کوشا باشد .

در مواردیکه بنا به تشخیص پزشک معالج درمان بیمار در منطقه مربوطه میسر نباشد
و باینکه احتیاج به مشاوره با متخصصین دیگر در تهران باشد شرکت نفت تعهد دارد

بیمار را با پرداخت کلیه هزینه های مربوطه به تهران اعزام و تحت درمان قرار دهد •
متاسفانه اعزام اینگونه بیماران از بیمارستانهای شرکت ملی نفت جنوب بسفاه
تهران همواره برای شرکت نفت مشکلاتی را در برداشته است • ازیک سو بیشترین
بیماران بعلت عدم آشنائی به محیط تهران و نداشتن بستگان نزدیک در تهران
از عزیمت خود و مشکلاتی که با آن روبرو خواهند شد اظهار گلگه و نارضایتی نمود و همواره
مسئولین بهداشتی را به دلیل عدم توسعه بیمارستانهای مناطق نفتخیز مورد نگرانش
قرار میدهند • از سوی دیگر شرکت نفت نیز با اعزام اینگونه بیماران به تهران علاوه
بر اینکه متحمل هزینه های اضافی جهت بیمار و همراه وی خواهد شد ناچار است بیماری
را که احتیاج بیک آزمایش مخصوص نیم ساعته و یا یکبار رویزیت توسط پزشک متخصص
در تهران را دارد برای مدت ۵ تا ۷ روز از دست بدهد و با توجه به کمبود نیروی انسانی
ماهر این عمل لطمه شدیدی به شرکت وارد خواهد کرد زیرا هنگامیکه همسر و یا فرزندان
کارمند یا کارگر به تهران اعزام میشوند و همراه بیمار خود کارمند یا کارگر خواهد بود که
صرفاً " فقط بخاطر همراهی بیمار لازم است کار خود را ترک و تا پایان درمان بیمار

در تهران بدانکه در نتیجه پیروی انسانی زیادی بدین منظور تلف خواهد شد • با توجه به مراتب فوق در سال ۱۳۵۸ که نگارنده از بیمارستان آبادان به بیمارستان تهران انتقال یافت و از نزدیک مشکلات را مشاهده نمود تصمیم گرفته شد مطالعه ای پیرامون چگونگی علل اعزام بیماران از بیمارستانهای شرکت ملی نفت در مناطق نفتخیزه تهران و مسائل و مشکلات اینکار انجام گیرد تا بتوان با این بررسی و با استفاده از نتایج بدست آمده جهت رفاه حال بیماران و همچنین شرکت ملی نفت بیک راه حل اساسی در این مورد دست یافت • اگرچه در این طرح با تمام کوششی که بعمل آمده است نمیتوان ادعا کرد که مسائل اساسی اعزام بیماران شناخته شده و ویرامورد بررسی قرار گرفته است زیرا اولاً "اطلاعات جمع آوری شده از پرونده ها بدست آمده و احتمال آنکه مطلبی در پرونده ثبت نشده باشد و یا در ثبت آن اشتباهی رخ داده باشد موجود است • ثانیاً " برای شناخت مشکلات و مسائل اعزام بیمار مصاحبه با بیماران و همراهان آنان ضروری است که در بررسی حاضر مجال اینکار نبود است • لکن علیرغم اشکالات یاد شده و اشکالاتی که بر آنها آگاهی داریم میتوان امیدوار بود که این بررسی مقدمه ای برای شناخت و برطرف کردن مشکلات و مسائل اساسی که در این زمینه وجود دارد بحساب آید •

فصل اول : مشکلات و اهداف و سئوالات مورد بررسی

۱- ۱ - هدف بررسی :

هدف از انجام این تحقیق بررسی چگونگی علل اعزام بیمار از بیمارستان‌های شرکت ملی نفت در مناطق نفتخیز جنوب به تهران ، شناخت انواع بیماری‌های کسسه برای درمان به تهران ارجاع داده میشود ، دلیل اعزام به تهران و ارائه پیشنهادات در جهت بالا بردن میزان ارائه خدمات درمانی و رضایتمندی بیماران در مناطق نفتخیز جنوب و حتی امکان جلوگیری از اعزام بیماره تهران میباشد .

۱- ۲ - سابقه بررسی :

تاکنون مطالعه خاصی در این مورد انجام نگرفته است . گرچه در تابستان سال ۱۳۵۳ توسط گروه تحقیقات اجتماعی اداره خدمات سازمان تامین اجتماعی يك بررسی پیرامون مسائل اعزام بیمار از کلیه شهرستا نها به تهران بعمل آمده است ولی بدلیل اینکه خدمات درمانی شرکت نفت منحصر بفرد بوده و فقط کارکنان شرکت و خانواده های آنان میتوانند از این خدمات استفاده نمایند لذا این تحقیق شامل بهداریهای شرکت ملی نفت در جنوب نمیشد و به همین دلیل در رابطه با موضوع مورد

تحقیق این رساله نمیتوانسته است مورد استفاده قرارگیرد بنابراین انجام تحقیق

فوق الذکر بدون هیچگونه زمینه قبلی صورت پذیرفته است •

۳ - ۱ علت انتخاب موضوع :

مسئله اعزام بیماران بیمارستانهای شرکت ملی نفت در جنوب به تهران

همواره یکی از مشکلات بهداشتی و بهداشتی شرکت نفت بوده که هیچوقت فکری اساسی

در این مورد نشده است • لذا با توجه باینکه نگارنده مدت ۲۲ سال متوالی

در بیمارستانهای مسجد سلیمان ، اهواز ، آغا جاری و آبادان خدمت نموده است

و در حال حاضر نیز سمت مدیریت بیمارستان شرکت ملی نفت تهران را بعهده دارم

برخود واجب دانسته است که این تحقیق را انجام داده تا در برنامه ریزیهای آتی

شرکت ملی نفت مورد استفاده دست اندرکاران قرارگیرد •

۴ - ۱ اهمیت بررسی :

الف - شناخت انواع بیماریهایی که جهت درمان به تهران ارجاع میشوند •

ب - بدست آوردن راه حلی مناسب جهت رفاه حال بیماران و جلوگیری

از اعزام آنان به تهران •

ج - بدست آوردن هزینه های مربوط به اعزام بیماره تهران و نتیجه گیریهای

اساسی از این محاسبات در جهت دادن ارائه پیشنهادات •

د - شناخت راه حلهای مختلف جهت جلوگیری از روزهای تلف شده کارکنان که

فقط بعنوان همراه بیماره تهران اعزام میشود •

ه - بدست دادن مبنائی جهت مطالعات آتی و احیاناً " برنامه هائیکه برای

توسعه فعالیتهای درمانی بهداشتی و بهداشت در جنوب انجام خواهد شد

• پذیرفت

۵ - ۱ - سئوالات مورد بررسی :

الف - چند درصد بیماران اعزامی بطور سریائی و چند درصد آنان بطور مستقیمی

در تهران تحت درمان قرار گرفته اند ؟

ب - بیماران اعزامی برای درمان چه نوع بیماریهایی به تهران معرفی میشوند ؟

ج - چند درصد از بیماران با همراه و چند درصد آنان بدون همراه به تهران اعزام

میشوند ؟

د — هزینه های مربوط به اعزام بیماره تهران چه مبلغ میباشد ؟

ه — روزهای طف شده کارکنان در طول اقامت در تهران چه مدت بوده است ؟

و — مدت درمان هر بیمار در تهران چند روز بطول میانجامد ؟

ز — چند درصد بیماران اعزامی بایکبار اعزام به تهران با درمان تمام شده —————

شهرستان مربوطه مراجعت مینمایند و چند درصد آنان برای باردوم و سوم به

تهران اعزام میشوند ؟

ح — آیا توزیع تختهای بیمارستانی بر حسب جمعیت تحت پوشش درمانی در نظر

گرفته شده است ؟

۶ — ۱ — جامعه مورد مطالعه :

جامعه مورد مطالعه کلیه بیمارانی هستند که در طول سال ۱۳۵۸ از بیمارستانهای

شرکت ملی نفت در مناطق نفتخیز جنوب بمنظور ادامه درمان به تهران اعزام شده اند . تعداد

افراد این جامعه ۲۴۲۴ نفر میباشد که با استفاده از جدول اعداد تصادفی یک نمونه

۲۰۲ نفری که تقریباً "معرف یکماه" مراجعه به تهران میباشد (نفر $202 = 12 \cdot 2424$)

مورد مطالعه قرار گرفته اند . انتخاب این جامعه ازدفتری که نام بیماران شرکت ملی

نفت مناطق نفتخیز در آن ثبت گردیده انجام پذیرفته است •

۷ - ۱ - روش تحقیق - روش جمع آوری اطلاعات و روشهای آماری مورد استفاده

جهت انجام این بررسی با توجه به امکانات و مذاکره با مسئولین بیمارستانهای شرکت نفت در تهران و مناطق نفتخیز جنوب از روش تك روی (CASE STUDY) استفاده شده است • در ابتدای امر بر اساس يك مطالعه اولیه تعداد ۱۰۰ پرونده بطور تصادفی از آرشیو پزشکی استخراج و ضمن مطالعه مشخص گردید که پرونده های موجود میتواند پاسخگوی سئوالات مربوطه باشد • ضمن بازپس گذاردن پرونده هاد آرشیو پزشکی جهت درج اطلاعات مورد نیاز که از پرونده های بیماراران استخراج میگردد پرسشنامه هائی تهیه و پس از مشخص نمودن طرح تحقیق و متغیرهای مورد مطالعه کسبه جداگانه به آن اشاره خواهد شد و جدا اول توزیع فراوانی کلیه اطلاعات مورد لزوم در پرسشنامه از روی پرونده گردآوری و تکثیر گردید • پس از جمع آوری پرسشنامه و کنترل یکایک آنان و تکمیل پرسشنامه های ناقص تصمیم گرفته شد که جهت رسیدن به سئوالات مورد بررسی جدا اول دوبعدی تشکیل داده شود و با استفاده از روشهای آماری چون درصد و میانگین به تجزیه و تحلیل آمارهای بدست آمده پرداخت •